

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. gegužės 29 d. Nr. FA-P-10-18-54
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 1-ojo audito departamento
direktorės Vitos Jurkevičienės
2007-06-26 pavedimą Nr. P-10-18

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Vilmantė Krogertienė (grupės vadovė)
Nijolė Aleliūnienė

Auditas pradėtas 2007-06-26
Auditas baigtas 2008-05-30

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai ir išvados	5

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje atliktas Valstybės kontrolės 1-ojo audito departamento direktorės V. Jurkevičienės 2007 m. birželio 26 d. pavedimu Nr. P-10-18. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Vilmantė Krogertienė (grupės vadovė) ir vyresnioji valstybinė auditorė Nijolė Aleliūnienė.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija (toliau – Užsienio reikalų ministerija, ministerija), esanti J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01511 Vilnius, identifikavimo kodas – 188613242.

Audituojamu laikotarpiu Užsienio reikalų ministerijai vadovavo ministras Petras Vaitiekūnas, Finansų departamento direktoriumi dirbo Rimantas Latakas.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas ir įvykius, jų parodymą finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl 2007 metų valstybės biudžeto įvykdymo apskaitos, dėl valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos ir dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą bei jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama Užsienio reikalų ministerijos 2007 metų finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1) ir jo priedai, Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3 su priedu), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 4 su priedu), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6 su priedu), Finansinio turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 7), Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 8), Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11), Vertinimo kriterijų suvestinė įvykdymo 2007 m. ataskaita (forma B-12).

Užsienio reikalų ministerijai 2007 metams patvirtinta¹ 259 275 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, iš jų 211 511 tūkst. Lt – išlaidoms (iš jų 48 590 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 47 764 tūkst. Lt turtui įsigyti. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ministerijai patvirtintus biudžeto asignavimus paskirstė pagal keturias jos vykdomas programas². Iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo fondo ministerijai papildomai buvo skirta 1 108 tūkst. Lt asignavimų. Be to, 2007 metams buvo perkeltas ministerijos 2006 metais vykdytų Specialiųjų programų nepanaudotas 4 839 tūkst. Lt asignavimų likutis.

Pagal patikslintą asignavimų planą ministerijai 2007 metais iš viso skirta 265 223,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, gauta – 259 517,3 tūkst. Lt, panaudota – 255 511,2 tūkst. Lt, arba 96 proc. skirtų asignavimų.

Ministerijos pateiktoje suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje ir programų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitose pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus nurodytos kasinės išlaidos neviršijo ataskaitinio laikotarpio patikslinto asignavimų plano.

¹ Lietuvos Respublikos 2007 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2006-12-07 Nr. X-963, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-01-29 nutarimas Nr. 91 „Dėl 2007 m. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“ (aktuali redakcija 2007-12-28).

² Ten pat.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

Audito metu buvo tiriama ir vertinama vidaus kontrolės aplinka, atlikta rizikos veiksnių analizė, nustatytas reikšmingų rizikos veiksnių galimas poveikis finansinei atskaitomybei bei valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumui ir jo naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams, įvertintos vadovybės numatytos vidaus kontrolės procedūros rizikai mažinti ir valdyti. Parengtos ilgalaikio turto, darbo užmokesčio, išlaidų prekėms ir paslaugoms audito programos bei atliktos savarankiškos audito procedūros šiose apskaitos srityse. Įvertintas valstybės biudžeto asignavimų 2007 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimas teisėtumo požiūriu.

PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS

Užsienio reikalų ministerija yra viešosios įstaigos Svečių aptarnavimo centro steigėja bei viena iš steigėjų ir dalininkų keturių viešųjų įstaigų: Strateginių studijų centro, Lietuvos instituto, Rytų Europos studijų centro ir Europos integracijos studijų centro.

Audito metu nustatėme, kad ministerija, pirkdama prekes ir paslaugas iš šių viešųjų įstaigų, netaikė nė vieno iš Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme³ nurodytų pirkimo būdų, išskyrus tai, kad kai kurios sutartys su viešąja įstaiga Svečių aptarnavimo centru buvo sudarytos taikant įprastą komercinę praktiką. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėse⁴ nustatyta, kad asignavimų valdytojai, organizuodami programų, finansuojamų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, vykdymą, turi teisę Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka iš įmonių, įstaigų ir organizacijų pirkti paslaugas ir darbus, nepriskirtus asignavimų valdytojo ar jam pavaldžių biudžetinių įstaigų funkcijoms. Jeigu biudžeto asignavimų valdytojai ar jiems pavaldžios biudžetinės įstaigos negali vykdyti programų patys, tai paslaugos iš viešųjų įstaigų turi būti perkamos Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytais būdais. Pažymime, kad Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, jog biudžeto asignavimų valdytojai privalo naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos biudžetinės įstaigos programoms vykdyti, paskirstyti jiems skirtas

³ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491, 42 ir 86 str..

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, 81 p.

biudžeto lėšas pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams programoms vykdyti. Kiti subjektai pagal šį įstatymą⁵ yra subjektai, vykdančys viešojo administravimo funkcijas.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. sausio 21 d. pasitarimo posėdyje (protokolo Nr. 5, 4 klausimas) atsižvelgė į Valstybės valdymo sistemos tobulinimo komisijos Išvadą Lietuvos Respublikos Vyriausybei dėl viešųjų įstaigų veiklos (2007-12-21 Nr. 73-37) ir iš esmės pritarė pasiūlymams dėl viešųjų įstaigų veiklos efektyvumo ir veiklos tęstinumo tikslingumo (pagal priedą) bei pavedė valstybės valdymo institucijoms iki 2008 m. liepos 1 d. pašalinti nurodytus trūkumus, imtis veiksmų dėl viešųjų įstaigų pertvarkymo, reorganizavimo, likvidavimo ar dalininko (savininko) teisių ir pareigų perleidimo kitiems asmenims. Minėto protokolo priede pateikti pasiūlymai ir dėl Užsienio reikalų ministerijos visų įsteigtų viešųjų įstaigų.

Audito metu kitų klaidų, teisės aktų pažeidimų ir neatitikimų, turinčių reikšmingos įtakos auditorių nuomonei, nenustatyta.

Apie tarpinius audito rezultatus Valstybės kontrolė informavo Užsienio reikalų ministeriją ir pateikė atitinkamas rekomendacijas raštuose: 2007-12-19 Nr. S-(10-1.10.1)-1958, 2008-03-13 Nr. S-(10-1.10.1)-419, 2008-04-07 Nr. S-(10-1.10.1)-560 ir 2008-05-19 Nr. S-(10-1.10.1)-995.

1-ojo audito departamento direktorė

Vita Jurkevičienė

1-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Vilmantė Krogertienė

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430, 2 str. 1 d.